

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **K. C.**, bývajúca v I., zastúpená JUDr. R. B., advokátkou v B., proti žalovaným : **1/ K. C.**, bývajúci v B., **2/ G. B.**, bývajúca v S., obaja zastúpení JUDr. L. H., advokátom v B., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 781/2008, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. februára 2011 sp.zn. 6 Co 295/2010

t a k t o :

Dovolacie konanie vo vzťahu k žalovanej 2/ G. B. **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Dovolanie žalovaného 1/ **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok rozsudkom z 31. marca 2010 č.k. 4 C 781/2008-362 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 1/, 2/ k sporným nehnuteľnostiam a prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne rodinný dom súpisné číslo X., stojaci na parcele č. X. a parcelu č. X. katastrálne územie I. v zmysle geometrického plánu č. X. zo dňa 19.11.2007 a do podielového vlastníctva žalovaných 1/, 2/ prikázal rodinný dom súpisné číslo X., stojaci na parcele č. X. s novovytvorenou parcelou č. X. nachádzajúce sa v katastrálnom území obce I., vytvorené geometrickým plánom č. X. a to žalovanému 1/ v 1/2 a žalovanej 2/ v 1/2. Žalobkyni uložil vyplatiť žalovanému 1/ sumu 4 565 € a žalovanej 2/ sumu 4 565 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom súdneho sporu sú reálne deliteľné. Táto skutočnosť vyplynula zo znaleckého posudku Ing. R. a Ing. B., CSc. Nehnuteľnosť nachádzajúca sa na parcele č. X. súpisné číslo X. je rodinným domom, táto skutočnosť

vyplývala zo všetkých troch znaleckých posudkov, ktoré sa v spise nachádzajú. Obrana žalobkyne, že uvedená nehnuteľnosť je hospodárskou budovou, ktorá nie je spôsobilá na bývanie, preto nepovažoval za opodstatnenú. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy citový vzťah žalovaného 1/ a žalovanej 2/ k predmetným nehnuteľnostiam a skutočnosť, že žalovaný 1/ nemá vyriešenú otázku bývania. Rozdelenie sporných nehnuteľností medzi účastníkov konania je podľa názoru súdu najspravodlivejšou alternatívou z alternatív, ktoré pri zrušení spoluvlastníctva ponúka Občiansky zákonník. Vytvorenie spoluvlastníckeho podielu medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ nepovažuje za problematické. V desať rokov trvajúcom spore vystupovali žalovaní v konaní spoločne a má za to, že sa budú vedieť pri užívaní spoluvlastníckeho podielu, ktorý rozhodnutím súdu vznikol, dohodnúť. Zo znaleckého posudku Ing. K. vyplývalo, že pri rozdelení nehnuteľností spôsobom, ktorý predpokladá geometrický plán sa žalobkyňa dostane vo vzťahu k žalovaným vzhľadom k hodnote sporných nehnuteľností do výhody. Preto zaviazal žalobkyňu, aby žalovaným vyplatila čiastku určenú znaleckým posudkom Ing. K. tak, aby pri rozdelení sporných nehnuteľností dostali účastníci konania vždy rovnakú majetkovú hodnotu.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave uznesením zo 17. februára 2011 č.k. 6 Co 295/2010-408 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností v podieloch 4/6 žalobkyňa a po 1/6 žalovaní. Správne je aj jeho zistenie, že účastníci konania neuzavreli dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Ďalšie závery súdu prvého stupňa však za správne nemožno považovať. V konaní predovšetkým nebolo riadne zistené, či je reálna deľba sporných nehnuteľností dobre možná. Považuje za nepochybné, že neprichádza do úvahy zbúranie domu súpisné číslo X., pretože dôsledkom reálnej deľby nemôže byť zánik vyporiadovaných vecí. Na druhej strane však nemožno pripustiť, aby reálnym rozdelením vznikol protiprávny stav, v danom prípade stav, ktorý by bol v rozpore s platnými stavebnými predpismi upravujúcimi vzdialenosť medzi stavbami. Ak by reálnou deľbou vznikol stav, ktorý by bol so stavebnými predpismi v rozpore, bolo by treba vychádzať z toho, že reálna deľba nie je možná a že teda do úvahy prichádzajú ďalšie spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tieto skutočnosti súd prvého stupňa nebral do úvahy a preto jeho záver o možnosti reálnej deľby je predčasný. Navyše súd prvého stupňa si neuvedomil, že nie je prípustný taký spôsob reálnej deľby, ktorý

by znemožnil žalobkyni prístup do garáže nachádzajúcej sa na jej nehnuteľnosti. Poukázal na to, že v prípade reálnej del'by treba zohľadniť veľkosť spoluvlastníckych podielov jednotlivých spoluvlastníkov, čo v prejednávanej veci zrejme zohľadnené nebolo. Zo spisu vyplýva, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok oprel o znalecký posudok znalca Ing. M. R. a o geometrický plán č. X. vypracovaný Ing. B.. Tento postup súdu prvého stupňa nie je správny, keďže uvedený znalecký posudok a geometrický plán bol vypracovaný na objednávku žalovaných, teda mimo konania. Môže ísť preto nanajvýš o listinné dôkazy, ktoré nemôžu byť podkladom pre rozhodnutie vo veci. Okrem toho súd prvého stupňa nevysvetlil, z akých dôvodov považoval za správny posudok Ing. R. a z akých dôvodov naproti tomu nepovažoval za správny posudok znalca Ing. I. B., CSc., ktorý bol podaný v rámci konania na základe uznesenia súdu prvého stupňa. V súvislosti s hodnotou predmetných nehnuteľností spočíva pochybenie súdu prvého stupňa v tom, že sa riadne nevysporiadal s rozdielnymi závermi posudku Ing. K. a Ing. B., CSc. V tomto ohľade sa stotožnil s odvolacou argumentáciou žalobkyne. Bolo potrebné oboch znalcov vypočuť, prípadne nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie ohľadom hodnoty predmetu nehnuteľností. To však súd prvého stupňa neurobil, práve naopak, v odôvodnení napadnutého rozsudku argumentoval tým, že výsluch znalca Ing. K. nie je potrebný.

Uložil súdu prvého stupňa v ďalšom konaní zamerať pozornosť na zistenie, či je možná reálna del'ba sporných nehnuteľností. Ak reálna del'ba dobre možná nebude, podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k sporným nehnuteľnostiam bude treba vyporiadať buď ich prikázaním niektorému alebo niektorým z nich za primeranú náhradu alebo ich predajom a rozdelením výťažku, táto tretia možnosť je však krajne nepravdepodobná a prichádzala by do úvahy iba v prípade, že žiaden z účastníkov by o sporné nehnuteľnosti nemal záujem.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/, 2/, ktorého prípustnosť odvodzovali z ustanovenia § 238 ods. 1 a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. Navrhli, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali, že odvolací súd nesprávne právne posúdil súdom prvého stupňa správne zistený skutkový stav a skutkový stav s ktorým bol odvolací súd oboznámený na základe tvrdení účastníkov konania. Dovolatelia namietali aj to, že postupom odvolacieho súdu bolo im odopreté právo konať pred súdom, keď odvolací súd tvrdil, že sa prvostupňový súd riadne nevyporiadal so závermi znaleckého posudku Ing. K. a Ing. B. bez toho, aby tento údajný rozpor odstraňoval sám výsluchom týchto znalcov. Ďalším dovolacím dôvodom je

i skutočnosť, že postupom odvolacieho súdu sa im uprelo právo na rýchly a spravodlivý proces preto, že odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v spore, ktorý je vedený od roku 2000, t.j. už jedenásty rok, nehovoriac o tom, že právny názor odvolacieho súdu je nielen nesprávny ale i odporujúci zistenému skutkovému stavu súdom prvého stupňa. Dovolatelia taktiež namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, keď porovnaním spisu a predmetným rozhodnutím možno jednoznačne tvrdiť, že odvolací súd sa náležite so spisom neoboznámil alebo svoje odôvodnenie rozhodnutia opiera o skutočnosti a tvrdenia, ktoré odporujú samotnému skutkovému stavu na mieste samom.

Žalobkyňa navrhla vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaných 1/, 2/ dovolanie žalovaných zamietnuť.

Žalovaná 2/ podaním zo dňa 14.7.2011 podané na súd prvého stupňa Okresný súd Pezinok dňa 18.7.2011 zobrala svoje dovolanie späť.

Podľa § 243b ods. 5 veta druhá O.s.p., ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví.

Vzhľadom na späťvzatie dovolania žalovanej 2/, dovolací súd v zmysle citovaného ustanovenia § 243b ods. 5 veta druhá O.s.p. dovolacie konanie zastavil vo vzťahu k žalovanej 2/.

O trovách dovolacieho konania ohľadne zastavenia konania vo vzťahu medzi žalovanou 2/ a žalobkyňou ako aj žalovaným 1/ dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania – žalovaný 1/ (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ prípustné nie je.

Dovolanie účastníka konania, upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho

prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaný 1/ napadol dovolaním zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Rozhodnutie odvolacieho súdu má procesnú povahu uznesenia. Podľa § 223 O.s.p. totiž odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia v predmetnej veci ale neprichádza do úvahy, keďže nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 písm.a/ a b/ O.s.p. ale ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm.a/ až c/ O.s.p. Ustanovenia § 239 O.s.p. neobsahujú úpravu prípustnosti dovolania obdobnú úprave ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p., pripúšťajúcej dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci. Dovolanie žalovaného 1/ napádajúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, by preto bolo prípustné len vtedy (žalovaným 1/ v dovolaní vytýkané nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá), ak by konanie súdu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, alebo samotné rozhodnutie, bolo postihnuté vadou majúcou za následok tzv. zmätočnosť konania.

Majúc na zreteli uvedené, dovolací súd potom, postupujúc podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., skúmal, či dovolanie žalovaného 1/ nie je prípustné podľa ustanovení § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťajú dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd sa osobitne zamerlal na skúmanie, či konanie odvolacieho súdu nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., pričom mal na zreteli, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký z hľadiska procesného predpisu vadný postup súdu v občianskom súdnom

konaní, z ktorého vzišlo dovolaním napadnuté rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu také vady, majúce za následok tzv. zmätočnosť konania nemá.

Pokiaľ dovolateľ v dovolaní ďalej tvrdí, že záver odvolacieho súdu, že prvostupňový súd sa riadne nevysporiadal so závermi znaleckého posudku Ing. K. a Ing. B., CSc. a že tento rozpor mal odstraňovať sám, že jeho právne závery sú nielen nesprávne ale aj odporujú zistenému skutkovému stavu súdu prvého stupňa, že rozhodnutie odvolacieho súdu postráda riadne logické odôvodnenie, a že takýmto postupom odvolacieho súdu sa upiera právo na rýchly a spravodlivý proces, dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/2003 z 3. júla 2003 všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového alebo aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/2005 zo 16. marca 2005, podľa ktorého súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Podľa dovolacieho súdu vzhľadom na súčasný stav konania treba pritom prihliadnuť na to, že v konkrétnej veci dovolací súd nerozhodol s konečnou platnosťou, ale rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zrušeniu rozsudku súdu prvého stupňa a to jednak, či je reálna deľba sporných nehnuteľností dobre možná, riadne nevyporiadanie sa s rozdielnymi závermi posudku Ing. K. a Ing. B., CSc. ohľadne hodnoty predmetných nehnuteľností, vyporiadanie sporných nehnuteľností na základe znaleckého posudku ako aj geometrického plánu, ktorý bol vypracovaný na objednávku žalovaných, teda jeho vyhotovenie nebolo nariadené súdom, ako aj nepreskúmateľnosť v časti, prečo považoval za správny posudok Ing. R. a z akých dôvodov nepovažoval za správny posudok znalca Ing. I. B., CSc. ktorý bol podaný v rámci konania na základe uznesenia súdu prvého stupňa. Podľa dovolacieho súdu závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, odôvodnenie zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka.

Dovolací súd ďalej uvádza, že prípadne tzv. iné vady konania prípustnosť dovolania nezakladajú a na takéto vady dovolací súd prihliadne len v prípade, že dovolanie účastníka je prípustné. Rovnako dovolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci možno odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 102/2004, sp.zn. 2 Cdo 282/2006, sp.zn. 3 Cdo 174/2005 a sp.zn. 4 Cdo 165/2003).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci nie je dovolanie žalovaného 1/ podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne prípustné. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Dovolací súd žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová